

SAŽETAK ODLUKE
sastavila Hrvatska narodna banka

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINACIJA
FINACIJSKI INSPEKTORAT

Zagreb, 11. siječnja 2022.

Ministarstvo financija Republike Hrvatske, Financijski inspektorat, u prekršajnom postupku protiv okrivljene odgovorne osobe, zbog prekršaja iz članka 150. stavak 1. točka 4., 5., 26., 40. i 46. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma („Narodne novine“ broj 108/2017), u povodu zaprimljene izjave za donošenje odluke o prekršaju na temelju sporazuma stranaka Hrvatske narodne banke i okrivljene odgovorne osobe, dana 11. siječnja 2022. donijelo je

RJEŠENJE O PREKRŠAJU

Na temelju članka 109.e stavak 8. Prekršajnog zakona

okrivljena odgovorna osoba*

kriva je

točka 1)

što, protivno odredbama članka 14. stavka 1., stavka 2. točaka 1. i 2., stavka 7. točke 1. i stavka 9. točke 3. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma ("Narodne novine" broj 108/2017), u kreditnoj instituciji, 22. svibnja 2018. prilikom provođenja mjera dubinske analize stranke A.A. i 27. rujna 2018. prilikom provođenja mjera dubinske analize stranke B.B., u procjeni rizika povezanih sa strankama nisu uzete u obzir sljedeće *varijable rizika*: namjena i predviđena priroda poslovnog odnosa, uključujući i svrhu otvaranja računa strankama te vrijednost imovine koju stranke polažu, kao ni iznosi i visina obavljenih transakcija, niti su uzeti u obzir sljedeći *čimbenici rizika*: poslovni odnos sa strankama odvijao se u neuobičajenim okolnostima (stranka otvara račun u državi/banci koja nema veze s prebivalištem ili poslovanjem stranke, stranka koristi račun isključivo u svrhu podizanja gotovine, stranka obavlja transakcije koje nemaju jasnu ekonomsku ili pravnu opravdanost, stranka obavlja neuobičajeno velike transakcije u usporedbi s onima koje se mogu očekivati od stranke sličnog profila, stranka daje punomoć za podizanje gotovine osobama s kojima nije rodbinski niti poslovno povezana, poslovanje stranke podudarno je s indikatorima za prepoznavanje sumnjivih transakcija) i plaćanja su primljena od nepoznatih i nepovezanih trećih osoba,

čime je počinila prekršaj iz članka 150. stavka 1. točke 5. i stavak 2. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma ("Narodne novine" broj 108/2017)

točka 2)

što, protivno odredbama članka 44. točke 7. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma ("Narodne novine" broj 108/2017), u kreditnoj instituciji, od 13. ožujka 2018. do 6. veljače 2019. i to na datume provođenja zadnje dubinske analize za 64 stranke nerezidente – talijanske državljane, koje stranke su provodile sumnjive transakcije jer je postupanje stranaka odgovaralo tipologiji pranja novca prepoznatoj u bankarskom sustavu Republike Hrvatske: priljev sredstava iz inozemstva na račun fizičke osobe nerezidenta koja ih najvećim dijelom podiže u gotovini, a koju tipologiju pranja novca je Ured za sprječavanje pranja novca prvi put objavio u svom Godišnjem izvješću o radu Ureda za 2012. godinu – tzv. "Talijanska tipologija" nisu provedene mjere pojačane dubinske analize propisane internim aktom kreditne institucije. Zahtjevi u vezi dubinske analize klijenata radi sprječavanja pranja novca iz svibnja 2017. i to: potvrđivanje identiteta klijenata na temelju više od jednog pouzdanog i neovisnog izvora, utvrđivanje izvora

sredstava i izvora bogatstva koje klijent koristi u poslovnom odnosu, prikupljanje informacija o očekivanom broju, volumenu i učestalosti transakcija koje će se obavljati tijekom poslovnog odnosa kako bi se mogla uočiti odstupanja koja ukazuju na sumnju te odredište sredstava; iako je procijenjeno da svih 64 stranaka predstavlja visok rizik od pranja novca ili financiranja terorizma,

čime je počinila prekršaj iz članka 150. stavak 1. točka 26. i stavak 2. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma ("Narodne novine" broj 108/2017)

točka 3)

što, protivno odredbama članka 53. stavaka 1. i 2. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma ("Narodne novine" broj 108/2017), u kreditnoj instituciji, u razdoblju od 15. siječnja 2018. do 6. veljače 2019., na datume provođenja 1025 transakcija stranaka nerezidenata – talijanskih državljana čije postupanje je odgovaralo tipologiji pranja novca prepoznatoj u bankarskom sustavu Republike Hrvatske: priljev sredstava iz inozemstva na račun fizičke osobe nerezidenta koja ih najvećim dijelom podiže u gotovini, a koju tipologiju pranja novca je Ured za sprječavanje pranja novca prvi put objavio u svom Godišnjem izvješću o radu Ureda za 2012. godinu – tzv. "Talijanska tipologija" i koje su identificirane kao složene i neobične od strane aplikativnog sustava kreditne institucije za prepoznavanje složenih, neobičnih i sumnjivih transakcija te nisu imale očiglednu ekonomsku ili vidljivu pravnu svrhu, nije analizirana pozadina i svrha tih transakcija, niti su u pisanom obliku evidentirani nalazi takve analize,

čime je počinila prekršaj iz članka 150. stavak 1. točka 40. i stavak 2. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma ("Narodne novine" broj 108/2017)

točka 4)

što, protivno odredbi članka 60. stavka 3. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma ("Narodne novine" broj 108/2017), u kreditnoj instituciji u razdoblju od 15. siječnja 2018. do 6. veljače 2019. na datume provođenja 1705 transakcija stranaka nerezidenata – talijanskih državljana čije postupanje je odgovaralo tipologiji pranja novca prepoznatoj u bankarskom sustavu Republike Hrvatske: priljev sredstava iz inozemstva na račun fizičke osobe nerezidenta koja ih najvećim dijelom podiže u gotovini, a koju tipologiju pranja novca je Ured za sprječavanje pranja novca prvi put objavio u svom Godišnjem izvješću o radu Ureda za 2012. godinu – tzv. "Talijanska tipologija", prilikom utvrđivanja razloga za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma nisu korištene liste indikatora kao smjernice u utvrđivanju razloga za sumnju na pranje novca ili financiranja terorizma propisane internim aktima kreditne institucije, koji interni akti su se primjenjivali ovisno o datumu provođenja pojedinih transakcija, jer iz tih internih akata u odnosu na ove transakcije nisu prepoznati sljedeći indikatori sumnje na pranje novca i financiranje terorizma: transakcije bez očiglednog poslovnog razloga ili koje se ne mogu objasniti uzimajući u obzir prirodu poslovanja; transakcije ili garancije od trećih osoba bez očiglednog poslovnog odnosa s klijentom; neobjašnjiv odabir podružnice/nema veze s mjestom prebivališta ili poslovanja klijenta; i iznenadno povećanje kapitala ili imovine bez logičnog objašnjenja; te nisu korištene liste indikatora kao smjernice u utvrđivanju razloga za sumnju na pranje novca ili financiranja terorizma propisane Popisom indikatora za prepoznavanje sumnjivih osoba i transakcija u bankarskom sektoru HUB-a od 8. travnja 2009. jer u odnosu na ove transakcije nisu prepoznati sljedeći javno objavljeni indikatori sumnje na pranje novca i financiranje terorizma: uključenost gotovine u značajnim iznosima; česte transakcije koje uključuju gotovinu; brojne transakcije okruglih iznosa; veliko povećanje inozemnih transakcija; veliko povećanje transakcija koje uključuju gotovinu; pražnjenje računa podizanjem gotovine; uzastopna isplata gotovine s računa tijekom jednog dana ili nekoliko uzastopnih dana, a čija je ukupna vrijednost znatna; transakcije bez očiglednog poslovnog odnosa; priljev sredstava koji se odmah podiže u gotovini; poslovanje putem punomoći; punomoć za raspolaganje sredstvima na računu dana je osobama koje nisu poslovno ili rodbinski u vezi s klijentom; transakcija je ekonomski ili pravno nelogična; neobična priroda transakcije ili neobične okolnosti koje su vezane uz transakciju; stranka je nezaposlena, a raspolaže znatnim sredstvima na računu ili ima neuobičajeno veliki priljev na računu; stranka ima stalno prebivalište odnosno sjedište izvan Republike Hrvatske; i Ured za sprječavanje pranja novca je za stranku dostavio zahtjeve za dostavom podataka ili za praćenjem poslovanja,

čime je počinila prekršaj iz članka 150. stavak 1. točka 46. i stavak 2. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma ("Narodne novine" broj 108/2017)

točka 5)

što, protivno odredbi članka 13. stavka 1. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma ("Narodne novine" broj 108/2017), u kreditnoj instituciji, u razdoblju od 15. siječnja 2018. do 6. veljače 2019. nije uspostavljen djelotvoran sustav unutarnjih kontrola za smanjivanje i učinkovito upravljanje rizikom od pranja novca i financiranja terorizma, budući da (1) u internim aktima kreditne institucije nisu definirane odgovornosti uprave u procesu upravljanja rizikom od pranja novca i financiranja terorizma, uslijed čega proces upravljanja rizikom od pranja novca i financiranja terorizma nema primjerenu prepoznatljivost i podršku uprave, (2) nije adekvatno upravljano rizikom od pranja novca i financiranja terorizma za stranke iz svih poslovnih područja, budući da su nastavljeni poslovni odnosi sa strankama u odnosu na koje je nedvojbeno postojala sumnja na pranje novca i financiranje terorizma, odnosno takvi poslovni odnosi su raskidani ili s velikim vremenskim odmakom ili tek za vrijeme neposrednog nadzora, uslijed čega je prihvaćen visoki rizik bez provođenja mjera i postupaka potrebnih za ovladavanje rizicima, (3) nije osigurano pridržavanje obveza iz područja sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma propisanih internim aktima kreditne institucije od strane radnika iz poslovnih područja u kojima dolazi do primjene mjera sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma ("prva linija obrane"), od strane radnika u odjelu kreditne institucije za sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma ("druga linija obrane") te od strane Unutarnje revizije kreditne institucije ("treća linija obrane"), (4) nije osigurana odgovarajuća razina svijesti radnika o rizicima od pranja novca i financiranja terorizma niti odgovarajuća razina znanja radnika o njihovim zadaćama u području sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, (5) nije osigurana adekvatna i učinkovita IT podrška za provođenje mjera sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, (6) nije uspostavljena odgovarajuća linija izvještavanja unutar kreditne institucije radi osiguranja pravodobnog i odgovarajućeg izvještavanja,

čime je počinila prekršaj iz članka 150. stavak 1. točka 4. i stavak 2. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma ("Narodne novine" broj 108/2017)

pa se temeljem istog propisa, a u odnosu na prekršaj iz točke 1) i primjenom članka 37. stavak 2. Prekršajnog zakona

k a ž n j a v a

za djelo pod točkom 1)
novčanom kaznom u iznosu od 4.000,00 kn (četiritisućakuna)

za djelo pod točkom 2)
novčanom kaznom u iznosu od 13.000,00 kn (trinaesttisućakuna)

za djelo pod točkom 3)
novčanom kaznom u iznosu od 14.000,00 kn (četnaesttisućakuna)

za djelo pod točkom 4)
novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 kn (dvadesettisućakuna)

za djelo pod točkom 5)
novčanom kaznom u iznosu od 6.000,00 kn (šesttisućakuna)

te joj se, primjenom članka 39. Prekršajnog zakona

i z r i č e

ukupna novčana kazna u iznosu od 57.000,00 kn (pedesetsedamtisućakuna)

**Napomena: Odluka je anonimizirana na temelju članka 77. stavka 2. Prekršajnog zakona ("Narodne novine" br. 107/07, 39/13, 157/13, 110/15, 70/17, 118/18, 114/22) s obzirom na to da su nastupile pravne posljedice rehabilitacije.*